

[Boligministeren.]

nogle bemærkninger, som er fælles for de to forslag

I tiden efter krigen har bestræbelserne på det boligpolitiske område navnlig taget sigte på nybyggeriet, idet samfundet har set det som sin opgave at medvirke til, at den enkelte boligsøgende kan få en efter sine forhold passende bolig. Det er også dette ønske, som er lagt til grund for den nylig vedtagne lov om boligbyggeri, en lov, som fremover skulle sikre gode og sunde boligforhold for befolkningen. Efterkrigslovgivningen har således i særlig grad taget sigte på nybyggeriet.

Man har derimod hidtil i mindre grad taget de problemer op, som knytter sig til den gamle boligbestand. Tidligere har man regnet med, at der her i landet — i byerne og i landdistrikterne tilsammen — fandtes en boligbestand på op mod 150 000 lejligheder, som ikke var tilfredsstillende i sundhedsmæssig og brandmæssig henseende. Saneringskommissionen har underkastet disse tal en nærmere vurdering og er kommet til det resultat, at der i byerne findes ca. 50 000 boliger, som er så utilfredsstillende i sundheds- og brandmæssig henseende, at de for en meget væsentlig dels vedkommende bør nedlægges, medens andre måske kan tillades benyttet endnu et stykke tid, hvis de underkastes passende forbedring. Uden for byerne må man regne med, at der findes en boligbestand på ca. 30 000 boliger, som er så slette, at de enten bør nedlægges eller afgørende forbedres.

Det er et meget alvorligt problem, samfundet her står over for, og det vil ikke kunne løses uden både en økonomisk og organisatorisk indsats såvel fra statens som fra kommunernes side, ligesom det vil være af stor betydning for en heldig løsning, om det lykkes at inddrage de private grundejere i det arbejde, som forestår.

Efter boligtilsynsloven af 1939 er der kun gennemført sanering i begrænset omfang. Adelgade-Borgergade-saneringen i København er den største og mest betydningsfulde med ca. 2 600 lejligheder. Den begyndte i 1941 og står først nu foran sin afslutning. Senere er der kommet enkelte saneringer til på tilsammen små 400 lejligheder. Endelig er der gennem benyttelsesforbud i medfør af bestemmelser i bolig-

tilsynsloven og de stedlige sundhedsvedtægter årlig nedlagt et antal lejligheder.

Selv om det antages, at man på denne måde i en 20 års periode har fjernet omkring 5 000-6 000 usunde, brandfarlige lejligheder, er der langt igen, inden man får saneret byernes og landets dårlige boligbestand. Vi er i disse 20 år ikke kommet ret langt fra udgangspunktet, fordi der stadig kommer lejligheder til, som på grund af alder, udslidthed og vanrøgt ikke kan holde standarden og nu må betegnes som slumboliger. Det er derfor nødvendigt at søge saneringen fremmet i et stærkere tempo end hidtil. Nærmere begrundelse herfor er vist uødvendig.

Lad mig dog som en enkelthed i et dystert billede nævne, at sundhedsstyrelsen over for saneringskommissionen har fremført, at børnesygeligheden påvirkes meget stærkt af dårlige og — hvad der er værd at bemærke — trange boligforhold. Disse børn vil blive handicappet i deres udvikling og som voksne få en dårligere placering i samfundet på grund af deres handicap. Hertil kan føjes, at man ikke behøver ret megen fantasi for at forestille sig, hvilken skade det er for den enkelte og for samfundet, at en stor del unge vokser op i slumomgivelser.

Ved regeringsdannelsen i maj 1957 fremhævedes ønsket om at fremme saneringen. Det er i overensstemmelse hermed, at lovforslag nu fremsættes.

Jeg indrømmer, at saneringsopgaven er stor, men alligevel ikke større, end at den gennem en bevidst indsats fra samfundets side vil kunne løses over en række år.

Forudsætningen for fjernelse af de underlødige boliger er først og fremmest, at man får et tilstrækkeligt stort nybyggeri, og at der bliver mulighed for at stille erstatningsboliger til rådighed. I denne forbindelse vil jeg gerne fremhæve, at man netop i den nylig vedtagne lov om boligbyggeri har taget hensyn til det kommende behov for erstatningsboliger til personer, som må fraflytte saneringsområderne, eller som bor i lejligheder, mod hvis fortsatte brug der kan nedlægges forbud.

I loven om boligbyggeri er der, hvis anden finansiering skulle svigte, hjemmel til at yde statslån til 1 500 boliger årlig til erstatning for usunde boliger, og bolig-